

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ІЗМАЇЛЬСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ ГУМАНІТАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ФАКУЛЬТЕТ ІНОЗЕМНИХ МОВ
КАФЕДРА ЗАГАЛЬНОГО МОВОЗНАВСТВА, СЛОВ'ЯНСЬКИХ МОВ ТА
СВІТОВОЇ ЛІТЕРАТУРИ**

«ЗАТВЕРДЖЕНО»

Навчально-методичною радою ІДГУ
Протокол № 4 від 15.09.2019 р.

Голова НМР Н. М. Кольцун Н. М. Кольцун

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ІННОВАЦІЇ У ВИКЛАДАННІ СВІТОВОЇ ЛІТЕРАТУРИ

(назва навчальної дисципліни)

освітній ступінь магістр
(назва освітнього ступеня)

галузь знань 01 Освіта/Педагогіка
(шифр і назва галузі знань)

спеціальність 014 Середня освіта (014.02 Мова і література (із зазначенням мови)
(код і назва спеціальності)

освітня програма Середня освіта: мова і література (російська)

освітня програма Середня освіта: мова і література (англійська)

освітня програма Середня освіта: мова і література (французька)

освітня програма Середня освіта: мова і література (німецька)

тип дисципліни вибіркова
(обов'язкова / вибіркова / факультативна)

ПОГОДЖЕНО:

Гарант освітньо-професійної програми

_____

_____

(підпис, ініціали, прізвище)

РЕКОМЕНДОВАНО:

кафедрою загального мовознавства,
слов'янських мов та світової літератури

протокол № 1 від 30.08.2018р.

Завідувач кафедри ШШ проф. Шевчук Т.С

ПОГОДЖЕНО:

Голова науково-методичної ради
факультету іноземних мов

_____

к. філол. н., доц. Четверикова О.Р.

Розробники програми:

к. філол. н. доц. Кискін О.М.

Рецензенти програми:

к. філол. н., доц. Савоськіна Т.О.

1. ОПИС ДИСЦИПЛІНИ

Найменування показників	Розподіл годин за навчальним планом	
	Денна	Заочна
Кількість кредитів: 4	<i>Лекції:</i>	
	16	-
Модуль: 1	<i>Практичні заняття:</i>	
Загальна кількість годин: 120	16	-
Рік вивчення дисципліни за навчальним планом: 1	<i>Лабораторні заняття:</i>	
	-	-
Семестр: 2	<i>Семінарські заняття:</i>	
	-	-
Тижневе навантаження (год.):	<i>Консультації:</i>	
- аудиторне: 2	-	-
- самостійна робота: 6	<i>Індивідуальні заняття:</i>	
Форма підсумкового контролю: залік	-	-
Мова навчання: українська	<i>Самостійна робота:</i>	
	88	-

2. МЕТА ДИСЦИПЛІНИ

Предмет вивчення дисципліни є сучасні інноваційні технології навчання.

Метою вивчення дисципліни є :

- формування системи знань про сутність інноваційних педагогічних технологій та вмінь щодо їх використання майбутніми вчителями-словесниками у професійній діяльності;
- підготувати майбутніх учителів-словесників до педагогічної діяльності в умовах реформування сучасної школи, реалізації концепцій мовної освіти в Україні;
- допомогти студентам глибоко оволодіти знаннями щодо наукових засад технологічного підходу до навчання у середній школі, класифікації та основних понять інноваційних педагогічних технологій навчання, сутності інноваційних педагогічних технологій при підготовці майбутніх фахівців у вищій школі, формування вміння застосовувати здобуті знання у практичній діяльності;
- ознайомити студентів із варіативністю форм, методів, прийомів та технологій у викладанні світової літератури, які сприяють творчому підходу майбутнього вчителя до навчального процесу, орієнтації на широке застосування інноваційних форм організації навчально-виховного процесу, що розвивають пошукову діяльність учнів;
- апробувати отримані професійні знання і вміння під час проходження педагогічної практики.

Передумови для вивчення дисципліни.

Курс «Інновації у викладанні світової літератури» є необхідною складовою частиною вивчення спецкурсів, професійної та практичної підготовки студентів-філологів. Зміст цього курсу охоплює коло питань, пов'язаних з попереднім ознайомленням із засадами дисциплін: «Лінгвістика та основи наукових досліджень», «Літературознавство», «Історії світової літератури та російської літератури», «Основ наукових досліджень».

Він дає можливість дати студентам:

- ґрунтовні знання про інноваційні технології навчання;
- основні закономірності використання інноваційних технологій навчання у процесі вивчення світової літератури;
- найбільш доцільні принципи, методи, прийоми та технології навчання;
- сформувати у студентів знання, вміння й навички використання інновацій у процесі викладання світової літератури в середніх навчальних закладах усіх типів;
- творче методичне мислення й достатній рівень методичної компетенції.

Міждисциплінарні зв'язки

Курс «Інновації у викладанні світової літератури» тісно пов'язаний з філософією, дидактикою, педагогікою, психологією, методикою викладання світової літератури, теорією літератури та естетикою.

Взаємодія названих дисциплін у навчальному процесі створює наукове підґрунтя для осягнення знаннями, вміннями та навичками з використання інноваційних технологій навчання у процесі вивчення світової літератури. Зокрема дає можливість використовувати матеріали й дані зазначених наук не в повному обсязі, а лише необхідне, актуальне та ефективно для формування методичної компетентності майбутнього вчителя-словесника.

3. ОЧІКУВАНІ РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ

У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен набути такі результати навчання:

- Знання:** мету і завдання курсу «Інновації у викладанні світової літератури»; зміст і концепцію літературної освіти на сучасному етапі; етапи та особливості літературної освіти у школах різних типів; специфіку сучасного уроку світової літератури та їх альтернативні моделі; сутність та основні поняття технологічного підходу щодо організації процесу вивчення світової літератури; зміст та класифікацію інноваційних технологій; особливості використання інноваційних технологій у процесі вивчення світової літератури у середній школі; основи інформаційної культури студента-філолога.
- Уміння:** аналізувати наукові засади технологічного підходу до навчання у середній школі; визначати сутність технологічного підходу до підготовки майбутніх фахівців та його основні поняття; проводити класифікацію інноваційних технологій; застосовувати інноваційні технології у професійній діяльності; проектувати та проводити уроки з світової літератури в середніх і старших класах з використанням інноваційних технологій під час педагогічної практики; працювати з передовим методичним спадком, інтегрувати в урок літератури нові інформаційні технології; сформулювати власний індивідуальний стиль; виробити самостійне методичне бачення з вивчення обраного літературного матеріалу та практично застосовувати сформовані вміння та навички у майбутній педагогічній діяльності.
- Комунікація:** уміння володіти жанрами усного, публічного, монологічного мовлення та культурою діалогічного професійного спілкування. Уміти вести дискусію аргументувати свою думку, толерантно відноситись до іншої точки зору.
- Автономність та відповідальність:** спроможність виконувати індивідуальні науково-дослідні завдання з відповідної проблематики, виявляти самостійність і соціальну відповідальність при виконанні функціональних обов'язків.

4. ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН ДИСЦИПЛІНИ

№ з/п	Назви модулів / тем	Кількість годин (денна форма навчання)							Кількість годин (заочна форма навчання)						
		Аудиторні	Лекції	Семинарські (практичні)	Лабораторні	Консультації	Індивідуальні заняття	Самостійна робота	Аудиторні	Лекції	Семинарські (практичні)	Лабораторні	Консультації	Індивідуальні заняття	Самостійна робота
1.	Сутність технологічного підходу до навчання. Поняття про інноваційне навчання. Теоретичні основи інноваційних	4	2	2				12	-	-	-	-	-	-	-

	педагогічних технологій навчання.														
2.	Особистісно-орієнтована освіта і технології. Технології розвивального навчання.	4	2	2			12	-	-	-	-	-	-	-	-
3.	Технології інтерактивного навчання.	4	2	2			12	-	-	-	-	-	-	-	-
4.	Проектна технологія навчання. Імітаційні технології навчання.	4	2	2			12	-	-	-	-	-	-	-	-
5.	Інформаційні технології навчання. Технології розвитку творчого потенціалу особистості та модульні технології як відкриті системи навчання.	8	4	4			12	-	-	-	-	-	-	-	-
6.	Специфіка уроку світової літератури з використанням інноваційних технологій навчання.	4	2	2			12	-	-	-	-	-	-	-	-
7.	Нестандартні уроки та методика їх проведення	4	2	2			12	-	-	-	-	-	-	-	-
Проміжний контроль							4		-	-	-	-	-	-	-
Разом:		32	16	16			88	-	-	-	-	-	-	-	-

5. ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

5.1. Зміст навчальної дисципліни за темами

Тема 1. Сутність технологічного підходу до навчання. Поняття про інноваційне навчання світової літератури. Теоретичні основи інноваційних педагогічних технологій навчання світової літератури.

Поняття технології у широкому та вузькому значенні. Поняття технологічного підходу в освіті: загальна характеристика. Історико-філософські аспекти розвитку технологізації навчання. Педагогічна технологія як частина педагогічної науки. Генезис поняття «педагогічна технологія»: основні аспекти, порівняльний аналіз. Етапи розвитку педагогічної технології у світовому освітньому просторі. Галузі педагогічної технології. Порівняльний аналіз понять «методика» і «технологія». Критерії технологічності. Сутність і структура понять «освітня технологія», «технологія навчання», «технологія виховання», «технологія управління». Еволюція поняття «педагогічна технологія» та її етапи. Оновлення освіти шляхом впровадження інноваційних форм, методів і технологій навчання. Характеристика інноваційних методів навчання світової літератури. Інтерактивні форми навчання світової літератури, їх характеристика та умови впровадження на основі ІКТ.

Тема 2. Особистісно-орієнтована освіта і технології. Технології розвивального навчання світової літератури.

Особистісний підхід в педагогіці: історія виникнення. Мета і завдання особистісно-орієнтованого навчання. Особистісно-орієнтована освіта як особливий вид діяльності.

Суттєві ознаки особистісно-орієнтованої освіти. Учені-дослідники особистісно орієнтованої освіти. Функціональна схема особистісно-орієнтованого процесу. Три моделі особистісно-орієнтованої педагогіки (за І.С. Якиманською). Мета та завдання особистісно орієнтованого навчання. Особистісно-орієнтована навчальна ситуація. Технологія особистісно орієнтованого уроку (за С. Подмазіним). Особистісно-орієнтовані технології у викладанні світової літератури. Планування та технологія особистісно зорієнтованого уроку із світової літератури. Діяльність учителя із світової літератури на уроці з особистісно-орієнтованою спрямованістю. Технологія «Дебати». Технологія створення «Порт фоліо».

Тема 3. Технології інтерактивного навчання світової літератури.

Сутність інтерактивних технологій навчання, їх ефективність. Види інтерактивного навчання. Порівняльний аналіз традиційних та інтерактивних технологій навчання світової літератури. Комплексне застосування інтерактивних засобів навчання світової літератури. Етапи впровадження системи інтерактивного навчання при вивченні світової літератури.

Що таке інтерактивне навчання? Чому можна розглядати інтерактивні технології навчання як сукупність технологій? Класифікації інтерактивних технологій (за О.Пометун, Л.Пироженко, В.В.Мельник). Суть інтерактивних технологій кооперативного навчання. Проілюструвати прикладами використання технологій на уроці світової літератури. Технології колективно-групового навчання на уроках світової літератури. Технології ситуативного моделювання. Технології опрацювання дискусійних питань. Інтерактивний урок – особливий тип уроку. Орієнтовна структура уроку із застосуванням інтерактивних технологій.

Тема 4. Проектна технологія навчання світової літератури. Імітаційні технології навчання світової літератури.

З історії проектного методу. Метод навчальних проектів – освітня технологія ХХІ століття. Класифікація навчальних проектів (за Коллінгса). Вимоги до використання методу проектів. Постановка мети. Вибір теми проекту. Відмінні риси проектного методу. Мета проектного навчання. Теоретичні позиції проектного навчання системи дій вчителя і учнів. Сучасна класифікація навчальних проектів. Використання методу проектів на уроках світової літератури. Проект як активний навчальний метод. Особливості навчальних проектів. Типи навчальних проектів. Алгоритм виконання проекту.

Тема 5. Інформаційні технології навчання. Технології розвитку творчого потенціалу особистості та модульні технології як відкриті системи навчання.

Сутність інформаційної технології. Педагогічні завдання інформаційної технології навчання світової літератури. Типи дидактичних завдань, на які спрямоване використання комп'ютера на уроці світової літератури. Функції комп'ютера в навчанні. Основні переваги інформаційної технології. Основні недоліки інформаційної технології. Ефективність інформаційної технології на уроці світової літератури. Класифікація інформаційних технологій. Можливості комп'ютера на різних етапах уроку світової літератури. Мультимедійні технології на уроці світової літератури.

Тема 6. Специфіка уроку світової літератури з використанням інноваційних технологій навчання.

Погляди науковців на впровадження навчальних технологій у процес викладання світової літератури. Навчальні технології як проблема організації процесу навчання світової літератури. Поняття про інноваційні технології навчання. Чинники та джерела появи інноваційних технологій. Здобутки вітчизняних учених-методистів. Урок традиційний та активний.

Тема 7. Нестандартні уроки та методика їх проведення.

Поняття нестандартного уроку. Форми проведення нетрадиційних уроків: урок КВК, урок-семинар, урок-практикум, урок-залік, урок захисту реферату, інтегральні (інтегровані) уроки, дослідницькі уроки, урок-суд, урок-дискусія, урок-прес-конференція, урок-теле-, радіопередача, урок-салон, урок-екскурсія, рок-брейн-ринг, урок-репортаж, урок рольової гри. Приклади практичного використання методики проведення нетрадиційних уроків зі світової літератури.

5.2. Тематика практичних занять.

Тема 1. Сутність технологічного підходу до навчання. Поняття про інноваційне навчання світової літератури. Теоретичні основи інноваційних педагогічних технологій навчання світової літератури.

Тема 2. Особистісно-орієнтована освіта і технології. Технології розвивального навчання світової літератури.

Тема 3. Технології інтерактивного навчання світової літератури.

Тема 4. Проектна технологія навчання світової літератури. Імітаційні технології навчання світової літератури.

Тема 5. Інформаційні технології навчання.

Тема 6. Технології розвитку творчого потенціалу особистості та модульні технології як відкриті системи навчання.

Тема 7. Специфіка уроку світової літератури з використанням інноваційних технологій навчання.

Тема 8. Нестандартні уроки та методика їх проведення.

5.3. Організація самостійної роботи студентів.

№ з/п	Вид роботи	Кількість годин	Форми звітності
1.	Конспектування статей, робіт.	14	Рукопис конспекту першоджерел
2.	Підготовка доповідей, рефератів за однією з тем	14	Рукопис доповіді, реферату
3.	Підготовка портфоліо	10	Рукопис портфоліо
4.	Розробка творчих ситуацій	10	Рукопис з конспектом аналізу творчої ситуації
5.	Підготовка бібліографічних списків з основних розділів курсу;	10	Рукопис бібліографічних списків
6.	Складання різного типу коментарів, аналізів	10	Рукопис тез коментарів, аналізів
7.	Розробка власного уроку	10	Рукопис власного уроку з однієї із тем
8.	Підготовка презентацій.	10	План-конспект презентації
9.	Ведення словника термінів	10	Рукопис словника термінів
	Разом	88	

Тематика індивідуальних (групових) завдань

Тема 1. Сутність технологічного підходу до навчання. Поняття про інноваційне навчання. Теоретичні основи інноваційних педагогічних технологій навчання.

Теоретичні основи педагогічних технологій навчання. Здійснити аналіз методичної періодики, скласти системний коментар одного з видань за рік з аналізом статей про використання інноваційних технологій навчання.

Тема 2. Сутність технологічного підходу до навчання. Поняття про інноваційне навчання. Теоретичні основи інноваційних педагогічних технологій навчання.

Історія виникнення і концептуальні положення інноваційних технологій. За матеріалами методичної періодики проаналізувати методичну розробку уроку світової літератури з використанням інноваційних технологій навчання, обґрунтувавши доцільність методів, прийомів та видів роботи.

Тема 3. Сутність технологічного підходу до навчання. Поняття про інноваційне навчання. Теоретичні основи інноваційних педагогічних технологій навчання.

Класифікація інноваційних технологій навчання.

Тема 4. Особистісно-орієнтована освіта і технології. Технології розвивального навчання.

Охарактеризуйте ключові ідеї розвиваючого навчання. Розробіть 3 варіанти творчих ситуацій для конкретно обраної теми, використовуючи елементи розвиваючого навчання.

Тема 5. Технології інтерактивного навчання.

Розвиток особистості учня як суб'єкта навчально-пізнавальної діяльності з застосуванням інтерактивних технологій навчання.

Тема 6. Проектна технологія навчання. Імітаційні технології навчання.

Проаналізуйте сучасний стан застосування ігрових технологій навчання у середній школі. Наведіть приклади вправ з використанням ігрових технологій. Розробіть фрагмент уроку з використанням ігрових технологій (на вибір).

Тема 7. Проектна технологія навчання. Імітаційні технології навчання.

Особливості організації і методики проведення тренінгів. Підготуйтеся до педагогічного тренінгу, на якому будуть відпрацьовуватися вміння і навички застосування інтерактивних технологій під час вивчення світової літератури.

Тема 8. Інформаційні технології навчання. Технології розвитку творчого потенціалу особистості та модульні технології як відкриті системи навчання.

Вебінар як форма інформаційних технологій у вищій школі.

Тема 9. Інформаційні технології навчання. Технології розвитку творчого потенціалу особистості та модульні технології як відкриті системи навчання.

Особливості впровадження у навчальний процес телекомунікаційних технологій. Підготуйте презентацію одного з уроків світової літератури за вибором в програмі PowerPoint.

Тема 10. Інформаційні технології навчання. Технології розвитку творчого потенціалу особистості та модульні технології як відкриті системи навчання.

Принципи дистанційної освіти.

Тема 11. Інформаційні технології навчання. Технології розвитку творчого потенціалу особистості та модульні технології як відкриті системи навчання.

Мовне Портфоліо як технологія формування стратегічної компетенції учнів під час вивчення світової літератури. Запропонуйте власний варіант Потфоліо для учня ЗОШ (рік навчання за вибором студента).

Тема 12. Специфіка уроку зарубіжної літератури з використанням інноваційних технологій навчання.

Нестандартні уроки та методика їх проведення. Підготувати конспект уроку із світової літератури з використанням інноваційних технологій навчання та представте презентацію до уроку (тема уроку на власний вибір).

6. ФОРМИ ПОТОЧНОГО ТА ПІДСУМКОВОГО КОНТРОЛЮ

6.1. *Форми поточного контролю:* практичні заняття.

6.2. *Форми проміжного контролю:* модульна контрольна робота.

6.3. *Форми підсумкового контролю:* залік.

7. ЗАСОБИ ДІАГНОСТИКИ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ

Засоби оцінювання та методи демонстрування результатів навчання: оцінювання під час аудиторних занять: ведення конспекту лекцій, підготовка та відповідь на практичних заняттях. Оцінювання роботи на практичних заняттях здійснюється за шкалою від «0» до «5». Кожен вид роботи фіксується у відповідній графі академічного журналу з обов'язковим позначенням виду роботи та дати проведення. Кількість балів, отриманих студентом за поточний контроль, виставляється викладачем у відповідній графі академічного журналу до проведення проміжного контролю. Результати поточного контролю мають бути внесені до відомості обліку успішності здобувачів вищої освіти до початку екзаменаційної сесії.

Засоби діагностики результатів навчання дисципліни.

Завдання поточного контролю:

- ведення конспекту лекцій – оцінювання роботи, в залежності від щільності та систематичності записів, здійснюється за шкалою від «0» до «5»;
- підготовка та відповідь на практичних заняттях – оцінювання роботи на практичних заняттях здійснюється за шкалою від «0» до «5»;

- стандартизовані тести:
  - Принципами програмованого навчання є:
    - а) зворотний зв'язок;
    - б) ієрархія управління;
    - в) покрокова послідовність навчального процесу;
    - г) індивідуальний темп;
    - д) зв'язок з соціумом;
    - е) використання технічних засобів;
    - ж) індуктивна структура навчального процесу;
    - з) принцип повного засвоєння.

Завдання проміжного контролю: модульна контрольна робота – складається з теоретичного питання, історико-літературного питання та практичного завдання:

Варіант №

1. Опишіть основні переваги та недоліки інформаційної технології.
2. Зробіть порівняльний аналіз традиційних та інтерактивних технологій навчання світової літератури.
3. Розкрийте сутність і структура понять «освітня технологія», «технологія навчання», «технологія виховання», «технологія управління».

8. КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ

8.1. Шкала та критерії оцінювання знань студентів.

Переведення підсумкового балу за 100-бальною шкалою оцінювання в підсумкову оцінку за традиційною шкалою

Підсумковий бал	Оцінка за традиційною шкалою	
	залік	
90-100	зараховано	
70-89		
51-69		
26-50	не зараховано	
1-25		

Результати навчання з освітніх компонентів оцінюються за 100-бальною шкалою (від 1 до 100) з переведенням в оцінку за традиційною шкалою («відмінно», «добре», «задовільно», «незадовільно»).

Рівні навчальних досягнень	100-бальна шкала	Критерії оцінювання навчальних досягнень	
		Теоретична підготовка	Практична підготовка
		Студент	
Відмінний	100...90	вільно володіє навчальним матеріалом, висловлює свої думки, робить аргументовані висновки, рецензує відповіді інших студентів, творчо виконує індивідуальні та колективні завдання; самостійно знаходить додаткову інформацію та використовує її для реалізації поставлених перед ним завдань; вільно використовує нові інформаційні технології для поповнення власних знань	може аргументовано обрати раціональний спосіб виконання завдання й оцінити результати власної практичної діяльності; виконує завдання, не передбачені навчальною програмою; вільно використовує знання для розв'язання поставлених перед ним завдань

Рівні навчальних досягнень	100-бальна шкала	Критерії оцінювання навчальних досягнень	
		Теоретична підготовка	Практична підготовка
		Студент	
Достатній	89...70	вільно володіє навчальним матеріалом, застосовує знання на практиці; узагальнює і систематизує навчальну інформацію, але допускає незначні огріхи у порівняннях, формулюванні висновків, застосуванні теоретичних знань на практиці	за зразком самостійно виконує практичні завдання, передбачені програмою; має стійкі навички виконання завдання
Задовільний	69...51	володіє навчальним матеріалом поверхово, фрагментарно, на рівні запам'ятовування відтворює певну частину навчального матеріалу з елементами логічних зв'язків, знає основні поняття навчального матеріалу	має елементарні, нестійкі навички виконання завдання
Незадовільний	50...26	має фрагментарні знання (менше половини) при незначному загальному обсязі навчального матеріалу; відсутні сформовані уміння та навички; під час відповіді допускаються суттєві помилки	планує та виконує частину завдання за допомогою викладача
Неприйнятний	25...1	студент не володіє навчальним матеріалом	виконує лише елементи завдання, потребує постійної допомоги викладача

8.2. Критерії оцінювання під час аудиторних занять .Оцінювання роботи на семінарських (практичних), лабораторних заняттях, індивідуальної та самостійної роботи здійснюється за шкалою від «0» до «5».

Критерії оцінювання навчальних досягнень студентів на семінарських (практичних) і лабораторних заняттях

Оцінка	Критерії оцінювання навчальних досягнень
5 балів	Оцінюється робота студента, який у повному обсязі володіє навчальним матеріалом, вільно, самостійно та аргументовано його викладає, глибоко та всебічно розкриває зміст теоретичних запитань та практичних завдань, використовуючи при цьому обов'язкову та додаткову літературу, вільно послуговується науковою термінологією, розв'язує задачі стандартним або оригінальним способом, наводить аргументи на підтвердження власних думок, здійснює аналіз та робить висновки.
4 бали	Оцінюється робота студента, який достатньо повно володіє навчальним матеріалом, обґрунтовано його викладає, в основному розкриває зміст теоретичних запитань та практичних завдань, використовуючи при цьому обов'язкову літературу, розв'язує задачі стандартним способом, послуговується науковою термінологією. Але при висвітленні деяких питань не вистачає достатньої глибини та аргументації, допускаються при цьому окремі неістотні неточності та

	незначні помилки.
3 бали	Оцінюється робота студента, який відтворює значну частину навчального матеріалу, висвітлює його основний зміст, виявляє елементарні знання окремих положень, записує основні формули, рівняння, закони. Не здатний до глибокого, всебічного аналізу, обґрунтування та аргументації, не користується необхідною літературою, допускає істотні неточності та помилки.
2 бали	Оцінюється робота студента, який не володіє навчальним матеріалом у достатньому обсязі, проте фрагментарно, поверхово (без аргументації та обґрунтування) викладає окремі питання навчальної дисципліни, не розкриває зміст теоретичних питань і практичних завдань.
1 бал	Оцінюється робота студента, який не в змозі викласти зміст більшості питань теми та курсу, володіє навчальним матеріалом на рівні розпізнавання явищ, допускає істотні помилки, відповідає на запитання, що потребують однослівної відповіді.
0 балів	Оцінюється робота студента, який не володіє навчальним матеріалом та не в змозі його висвітлити, не розуміє змісту теоретичних питань та практичних завдань.

8.3. *Критерії оцінювання індивідуальних завдань.* Індивідуальні завдання, виконані у вигляді доповіді, реферату, повідомлення, есе, аналітичного звіту, науково-художнього нарису, конспекту першоджерел – до 5 балів.

8.4. *Критерії оцінювання модульної контрольної роботи.*

Оцінювання модульної контрольної роботи (МКР) здійснюється за шкалою: від «0» до «30» – для дисциплін, викладання яких завершується заліком.

8.5. *Критерії оцінювання під час підсумкового контролю.*

Підсумкова оцінка виставляється за результатами поточного контролю та МКР.

9. ІНСТРУМЕНТИ, ОБЛАДНАННЯ ТА ПРОГРАМНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ, ВИКОРИСТАННЯ ЯКИХ ПЕРЕДБАЧАЄ НАВЧАЛЬНА ДИСЦИПЛІНА

Технічні засоби для демонстрування презентацій (ноутбук, проектор).

10. РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ

10.1. Основні джерела

1. Баханов К. Що ж таке технологія навчання? // Шлях освіти. – 1999. – № 3. – С. 24-34.
2. Беспалько В.П. Слагаемые педагогической технологии / В.П. Беспалько. – М.: Педагогика, 1989. – 192 с.
3. Беседіна Л.М. Педагогічна майстерність, активні методи навчання та методична робота у навчальних закладах [Текст]: методичний посібник / Л.М.Беседіна, О.І.Сторубльов. – 2-ге вид., перероб. і доп. – К.: Логос, 2009. – 204 с.
4. Буркова Л.В. Педагогічні інновації та їх діагностична експертиза: теоретичний аспект / Л.В. Буркова. – К.: Наук. світ, 1999. – 37 с.
5. Вербицкий А.А. Активное обучение в высшей школе: контекстный подход: Методическое пособие / А.А. Вербицкий. – М.: Высшая школа, 1991. – 207 с.
6. Голуб Н., Дяченко Н., Остапенко В., Шляхова В. Технологія сучасного уроку рідної мови. – Черкаси: Відлуння, 1999. – 148 с.
7. Гуманітарні технології. – К.: Видавничий дім «КМ Academia», 1994. – 243 с.
8. Дичківська І.М. Інноваційні педагогічні технології. – К.: Академвидав, 2004. – 352 с.
9. Дорошенко О.А. Нестандартність при вивченні української мови в середній школі. // Українська мова і література в школі. – 1990. – № 2-3. – С.20-21.

10. Дячковська Л.К. На допомогу методисту: поради / Людмила Кирилівна Дячковська. – Міністерство освіти і науки, молоді та спорту України Управління освіти і науки Миколаївської облдержадміністрації. – Навчально-методичний центр професійно-технічної освіти у Миколаївській області, 2012. – 13 с.
11. Інтелектуальні ігри на уроках української мови та літератури / Упорядник К.Ю. Голобородько. – Харків: Видавнича група «Основа», 2005.
12. Інтерактивні технології навчання: теорія, практика, досвід: метод. посібник / [авт.-уклад. Пометун О., Пироженко Л.]. – К.: А.П.Н., 2002. – 136 с.
13. Кан-Калик В.А. Педагогическое творчество. / В.А.Кан-Калик, Н.Д. Никандров – М.: Педагогика, 1990. – 144 с.
14. Монахов В.М. Технологические основы проектирования конструирования учебного процесса / В.М. Монахов. – Волгоград: Перемена, 1995. – 152 с.
15. Наволокова Н.П. Енциклопедія педагогічних технологій та інновацій. – Х.: Вид. група «Основа», 2009. – 135 с.
16. Нісімчук А.С., Падалка О.С., Шпак О.І. Сучасні педагогічні технології: Навч.посібник. – К.: Просвіта, 2000. – 368 с.
17. Нове педагогические и информационные технологии в системе образования: Учеб. пособие для студ. пед. вузов и системы повыш. квалиф. пед. кадров / Е.С. Полат, М.Ю.Бухаркина, М.В. Моисеева, А.Е. Петров; под. Ред. Е.С. Полат. – М.: Издательский центр «Академия», 2005. – 272 с.
18. Освітні технології: навч.-метод. Посібник / О.М.Пехота, А.З. Кіктенко,
19. О.М. Любарська, К.Ф. Нор; за ред. О.М. Пехоти. – К.: А.С.К., 2004. – 256 с.
20. Падалка О.С. та ін. Педагогічні технології. – К.: Українська енциклопедія. – 1995. – 298 с.
21. Підласий І.П. Практична педагогіка або три технології: [інтерактивний підручник для педагогів ринкової системи освіти] / Підласий І.П. – К.: Видавничий Дім «Слово», 2006. – 616 с.
22. Перспективні освітні технології: наук.-метод. Посібник. / За заг. ред.. Г.С.Сазоненко. – К.: Гопак, 2000. – 560 с.
23. Пометун О. До досвіду впровадження інтерактивних технологій [Електронний ресурс] / Олена Пометун // Вісник програм шкільних обмінів. – Режим доступу: <http://visnyk.iatp.org.ua/print;514/>. – Заголовок з екрану.
24. Пометун О.І. Енциклопедія інтерактивного навчання. – Київ, 2007.
25. Пометун О., Пироженко Л.В. Інтерактивні технології навчання: теорія, практика, досвід. – К., 2002. – 135 с.
26. Пометун О., Пироженко Л. Сучасний урок. Інтерактивні технології навчання. – К.: А.С.К., 2005. – 154 с.
27. Селевко Г.К. Энциклопедия образовательных технологий: в 2 т. / Г.К. Селевко. – М.: НИИ школьных технологий, 2006. – Т. 1. – 816 с.
28. Селевко Г.К. Энциклопедия образовательных технологий: в 2 т. / Г.К. Селевко. – М.:НИИ школьных технологий, 2006. – Т. 2. – 816 с.
29. Селевко Г.К. Современные образовательные технологии:[учеб.пособие]/ Г.К. Селевко. – М.: Народное образование, 1998. – 256 с.
30. Стрельников В.Ю. Сучасні технології навчання у вищій школі: модульний посібник для слухачів авторських курсів підвищення кваліфікації викладачів МПК ПУЕТ / В.Ю.Стрельников, І.Г.Брітченко. – Полтава: ПУЕТ, 2013. – 309 с. ISBN 978-966-184-195-5.
31. Школи нового типу в Україні: метод. посібник / [В.Ф. Паламарчук, І.Г. Єрмаков, Г.М. Ісаєва та ін.]. – К.: ІСДО, 1996. – 156 с.
32. Чепіль М. М. Педагогічні технології: навч.посіб. / М. М.Чепіль, Н. З. Дудник. – К.: Академвидав, 2012. – 224 с. – (Серія «Альмамагер»). – 978-966-8226-89-2 (серія).

10.2. Допоміжні джерела

1. Алексеева Т. Розвивальне навчання – основа формування творчої особистості // УМЛШ. – 2003. – № 5. – С.17-19.
2. Амонашвили Ш.А. Размышления о гуманной педагогике / Шалва Амонашвили. – М.: Издательский дом Шалвы Амонашвили, 1995. – 496 с.
3. Андреев В.И. Педагогика: учебный курс для творческого саморазвития / В.И. Андреев. – Казань: Центр инновационных технологий, 2000. – 608 с.
4. Баханов К. Що ж таке технологія навчання? // Шлях освіти. – 1999. – № 3. – С. 24- 34.
5. Богоявленская Д.Б. Пути к творчеству / Д.Б. Богоявленская. – М.: Знание, 1981. – 96 с.
6. Вайнцвиг П. Десять заповідей творчої особистості / П. Вайнцвиг. – М.: Прогресс, 1990. – 136 с.
7. Голуб Н., Дяченко Н., Остапенко В., Шляхова В. Технологія сучасного уроку рідної мови. – Черкаси: Відлуння, 1999. – 148 с.
8. Гончаренко С. Український педагогічний словник / Семен Гончаренко. – К.: Либідь, 1997. – 376 с.
9. Грабовська Т.І., Талапканич М.І., Химинець В.В. Інноваційний розвиток освіти: особливості, тенденції, перспективи. – Вид. ЗОШПО. – Ужгород, 2006. – 232 с.
10. Гуманітарні технології. – К.: Видавничий дім «КМ Academia», 1994. – 243 с.
11. Державна національна програма «Освіта» (Україна ХХІ століття) // Освіта. – грудень № 44, 45, 46.
12. Енциклопедія освіти / Акад. пед. наук України; головний ред. В.Г. Кремень. – К.: Юрінком Інтер, 2008. – 1040 с.
13. Єльнікова О. Інтерактивні методи навчання, їх місце у класифікації педагогічних інновацій // Дайджест педагогічних ідей та технологій. – 2001. – № 6. – С. 52 - 53.
14. Єрмаков І.Г. Компетентісний потенціал проектної діяльності [Електронний ресурс] / І.Г. Єрмаков. – Режим доступу: <http://www.library.edu-ua.net/>. – Назва з титул. екрану.
15. Загвязинский В.И. Учитель как исследователь / В.И. Загвязинский. – М.: Знание, 1980. – 96 с.
16. Зозюк І. Творчі проекти: обґрунтування необхідності / Ірина Зозюк // Українська мова та література. – 2005. – № 45. – С. 6-7.
17. Зязюн І.А. Проективний аналіз технологій педагогічної дії: [поняття, завдання освітньої технології. Пошук технологій, що відповідають новим освітнім запитам. Класифікація навчальних предметів] / І.А.Зязюн // Педагогіка і психологія. – 2010. – № 2. – С. 22-33.
18. Ильин Е.Н. Путь к ученику: раздумья учителя-словесника: из опыта работы / Е.Н. Ильин. – М.: Просвещение, 1988. – 224 с.
19. Кочан Н.І., Захлюпана Н.М. Словник-довідник з методики викладання української мови. – Львів, 2002. – 249 с.
20. Метод проектів: традиції, перспективи, життєві результати: практико-зорієнтований зб. / [керівник авторського колективу – директор ліцею міжнародних відносин № 51 С.М. Шевцова; наук. керівник і ред. – канд. істор. наук І.Г. Єрмаков]. – К.: Департамент, 2003. – 500 с.
21. Національна доктрина розвитку освіти // Книга методиста: довідково-метод. видання/ [упоряд. Литвиненко Г.М., Вернидуб О.М.]. – Х.: Торсінг плюс, 2006. – С. 8-21.
22. Ніколаєнко С.М. Освіта в інноваційному поступі суспільства / С.М. Ніколаєнко. – К.: Знання, 2006. – 207 с.
23. Нетрадиційні уроки з рідної мови. 5-11 класи / Укладачі С.С. Скляр, Л.І. Нечволод. – Харків: Торсінг, 2004.
24. Нетрадиційні уроки з української літератури. 5-11 класи / Укладачі С.С. Скляр, Л.І. Нечволод. – Харків: Торсінг, 2004.
25. Педагогічні технології у неперервній професійній освіті: Монографія. С. О. Сисоєва, А. М.Алексюк, П. М. Воловик, О. І. Кульчицька, Л. Є.Січаєва, Я. В. Цехмістер та ін. / За ред. С. О.Сисоєвої. – К.: ВПОР, 2001. – 502 с.

26. Підготовка майбутніх вихователів до роботи з дітьми дошкільного віку: компетентнісний підхід: монографія // за заг. ред. Г.В.Беленької, О.А.Половіної. – Умань: ВПЦ «Візаві», 2015. – 208 с.
27. Софій Н. Інноваційні методи навчання та викладання: теоретичне підґрунтя та методика використання. – К.: Проект «Рівний доступ до якісної освіти», 2007. – С. 3-60
28. Химинець В.В. Інновації в сучасній школі. – Вид. ЗППО. – Ужгород, 2004. – 168 с.
29. Хуторской А.В. Гипотеза и цели эксперимента по модернизации образования [Электронный ресурс] / А.В. Хуторской // Интернет-журнал «Эйдос». – 2002. – 25 мая. Режим доступа : <http://www.eidos.ru/journal/2002/0525.htm>. – Заголовок с экрана.
30. Хуторской А.В. Методологические основы проектирования образования в 12-летней школе [Электронный ресурс] / А.В. Хуторской // Интернет-журнал «Эйдос». – 2000. – 30 мая. – Режим доступа: <http://www.eidos.ru/journal/2000/0530-01.htm>. – Заголовок с экрана.
31. Якиманська І. Планування та технологія особистісно зорієнтованого уроку І. Якиманська, О. Якуніна // Відкритий урок. – 2006. – жовтень. – С. 17-21.

10.3. Інтернет-ресурси

<http://vchitel.com.ua/>

<http://slovesnykvilnyansk.blogspot.com/>

<http://slovesnik.ucoz.com/>

http://rosmova.blogspot.com/2009/11/blog-post_858.html

http://skvschool2.ucoz.ru/load/samoosvita_vchiteliv_ukrajinskoji_movi_ta_literaturi_internet_resursi_na

[_dopomogu_vchiteljam_slovesnikam/1-1-0-19](http://dopomogu_vchiteljam_slovesnikam/1-1-0-19)

http://zg31movaua.at.ua/load/internet_resursi_na_dopomogu_vchiteljam_slovesnikam/1-1-0-4

http://intellect-invest.org.ua/pedagog_editions_e-magazine_pedagogical_science_arhiv_pn_n1_2008_st_20/

http://alma-mater.lnpu.edu.ua/magazines/elect_v/NN5/08navmvs.pdf

<http://choippo.edu.ua/?p=3841>

<https://sites.google.com/site/itloippo/korisni-posilanna>

<http://www.glazova.org.ua/>

<http://www.uroki.net/docukr.htm>

<http://ukrmetod.at.ua/>